List. 10. **NOVICE** Tečaj XLV.

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gold. 40 kr., za pol leta 1 gold, 70 kr., za četrt leta 90 kr., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold. 10 kr., za četrt leta 1 gold. 10 kr.

V Ljubljani 9. marca 1887.

Obseg: Katere sorte grozdja naj bi se po Dolenjskem na ameriške trte cepile? — Kje zvemo za dobre jabolčne sorte? — Štajarcem priporočene jabolčne sorte, ki pa tudi drugod ugajajo. — Dolenjsko sadjarstvo. — Praha. — Gospodarske novice. — Trgovinska in obrtna zbornica. — Zemlje- in narodopisni obrazi. — Iz izrednega zasedanja delegacij. — Mnogovrstne novice. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Katere sorte grozdja naj bi se po Dolenjskem na ameriške trte cepile?

(Spisal R. Dolénc.)

Ker ni takih ameriških sort grozdja, katere bi na Dolenjskem popolnoma dozorele in dobro, ne smrdeče vino dajale, treba bode dobre domače, to je evropejske sorte na ameriške cepiti ali požlahtniti. Zdaj nastane pa jako jako važno vprašanje, katere domače sorte naj pa na ameriške podlage cepimo? — To vprašanje imenujemo jako jako važno zato, ker od njegove prave rešitve je cela bodočnost dolenjskega vinarstva odvisna. Ne dá se tajiti, da se na Dolenjskem v marsikaterem jako dobro ležečem vinogradu dosti prenizko vino prideluje. Da, prevagljiva je množina takih vinogradov. In v čem tiči uzrok temu? V prvi vrsti pač v tem, ker se prenizke, to je preslabe, prepozno zoreče, in tudi v popolnoma zrelem stanu, premalo sladkora, preveč pa kisline obdržeče sorte grozdja čislajo. Prvi pogoj povzdige dolenjskega vinstva na dostojno stopinjo tiči pač v izvolitvi pravih sort grozdja. Prave sorte so pa za Dolenjsko tiste, katere zraven tega, da dobro, to je obilno rodijo, tudi zgodaj dozorijo in sladkora bogat, kisline pa ubog mošt dajejo. No takih sort hočemo nekoliko navêsti, pri tem pa sledeče razdelitve se držati.

I. sorte za jako fina vina, katera naj bi pa le najpremožnejši posestniki v najfinejših legah pridelovali.

II. sorte za navadna namizna vina. katera naj bi tudi manj premožni posestniki sploh pridelovali.

V prvi razred uvrstiti moremo za bela vina: 1.) nemški rizling. 2.) beli burgundec. 3.) sivi rulandec. 4.) rumeni ortliber. 5.) traminec.

Za črna vina: 1.) črni burgundec. 2.) vipavsko črno ribolo (pinolček, sladkočrn). 3.) portugalko.

V drugi razred uvrstiti moremo pa sledeče trte za bela vina: 1.) kraljevino. 2.) vipavsko sipo. 3.) italjanski rizling. 4.) zgodnji rudeči, zeleno rudeči in zeleni veltlinec. 5.) belo vipavsko ribolo. 6.) grganjo. 7.) pravi javor. 8.) hrustljati španjol (Gutedel). Grganja je kaj priporočljiva za nizke, slani podvržene lége, ker jako poznó ozeleni. 9.) muškat, ta posebno za to, da se z njim navadne mošte bolj dišeče napravi.

Za črna vina: 1.) kavko (žametasta črnina). 2.) modro frankinjo. 3.) modro tirolko. To so iste, katere se bodo v trtnici deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pomnoževale ter na ameriške podlage cepile.

Konečno moram pripoznati, da je mogoče, da se na Dolenjskem še marsikatera jako fina, vse priporočitve vredna sorta grozdja nahaja, bodi si za bela ali pa črna vina; pa treba je dolenjske sorte šele spoznati ter strokovnjaško skusiti. To bode zopet naloga vinarske šole na Grmu.

Kje zvemo za dobre jabolčne sorte?

Od kar je sadjarstvo med Slovenci postalo tako važna stroka kmetijstva, mora biti prva in glavna naloga sadjarjeva saditev primernih sort. Sorta mora biti primerna z ozirom na kraj, zemljo, podnebje in kupčijske razmere. Spoznanje primernih lastnosti posasameznih sort mogoče je dobiti le na podlagi mnogih primerjevalnih poskušenj. Tacih poskušenj imamo pa na Kranjskem in Primorskem še zeló malo, med tem ko imajo Štajerci vsled prizadevanja gosp. grofa H. Attemsa skoraj popolnoma določeno, katere jabolčne in hruškove sorte so primerne posameznim krajem na Štajerskem. Ena najvažnejših in prvih dolžnosti Kranjcev mora biti prizadetje, da spoznajo njih razmeram primerno jabolčne sorte. V to svrho treba je kmalu enkrat deželne sadne razstave, katere namen ne bode Bog

vedi kaj pokazati, ampak določiti, katerih sort naj se v bodočnosti držimo. Vsaj nam ne bode trebalo druzega kot na podlagi dobljenih vestnih poročil izbrati sorte, ki se pri nas izvrstno ponašajo. Hvala Bogu, vse važnejše sorte jabolk imamo vže tako na Kranjskem, zato so skrbeli zaslužni sadjarji, kakor Pirc, Pintar, Homan, Kulavic, Dolenc (na Slapu), Rorman (v Dobruški vasi) i. t. d., torej poskušnje so tu, treba nam je le izbirati. To delo pa ni majhno in tudi ne bode tako hitro zvršeno, ne smemo ga čakati, ampak pridno naprej drevje saditi. Pa katero? Nekaj svojih izkušenj uže imamo; v zadnjem listu smo pisali, da nam ugajajo mašanckarji, čebularji, tofeljni, voščenke; zraven teh sort pa z mirno vestjo tudi lehko sadimo sorte, ki so Štajercem priporočene, kajti Štajerci imajo podnebne in zemeljske razmere skoraj povsem podobne našim. Vse to nas je napotilo, da hočemo poročati našim sadjarjem o jabolčnih sortah, katere priporoča grof Attems za saditev na Štajerskem. Sadjarji naj se naših nasvetov držijo, iz popisa posameznih sort v naslednjim članku pa lehko razvidijo, katera jim bode najbolje ugajala. Ako hočemo prispeti v sadjarstvu do želenega cilja, držati se moramo načela, ki ga ima c. kr. avstrijsko sadjarsko društvo: „**Malo sort**, ki so dobre in porabne in proč z nerabno mešanico brezštevilnih sort.“

Štajarcem priporočene jabolčne sorte, ki pa tudi drugod ugajajo.

V naslednjem podajemo našim č. čitateljem imena in popis jabolčnih sort, koje grof Attems na podlagi dolgoletnih izkušenj in preiskavanj priporoča kot najboljše in to posebno gledé kupčijskih razmer:

1. **Zimski mašanckar.** (Gambovec.) Raste v vsaki legi, tudi na polji, zori v decembru in se drži do spomladi. Izvrstna namizna, kupčijska in povsod razširjena sorta. Mašanckar poznan je po celem svetu ter ga dobro plačujejo. Odtrgan sad je zelen, a obležan je zlato rumen; meso je sočno in močno dišeče. Drevo je močne rasti, zdravo in vsako drugo leto bogato obrodi. Mašanckar je le za visoko debelnato vzgojo, krono ima široko, z visečimi vejami, cepiti ga je le na divjak.

2. **Angleška zimska zlata parména.** Raste tudi v mrzlejši legi, v vsaki zemlji, na polju in ob cesti. Zori meseca oktobra in se drži do marca. Namizna, gospodarska in izvrstna kupčijska sorta, tudi dobra za sušenje. Sad je zelo čislan in ga dobro plačujejo. Drevo je močne in lepe rasti, cvete pozno in bogato, rodi vsako leto. Krono naredi visoko kakor topola (jagnjed), dá se pa vzgojiti za špalir in raste dobro na divjaku kakor tudi na pritlični podlagi (ivančkovem ali paradižnikovem jabolku.)

3. **Šampanjska rejneta.** Raste po visoko ležečih krajih, celo v vetrni, mrzli legi, na vrtu, na polju in ob cesti. Zori po novem letu in se drži do poletja. Namizna in kupčijska sorta, ki je dobra za sušenje in za mošt. Sad je zelo trpežen, pa ne prav fin. Drevo je plodovito, cvete pozno in dolgo ter ljubi dobro ilovnato zemljo. Drevo, kojega krona je gosta in stisnena, raste dobro le na divjaku požlahtnjeno.

(Dalje prihodnjič.)

Dolenjsko sadjarstvo.

Ob priliki Tržaške razstave l. 1882 pisal je grof H. Attems o Dolenjskem sadjarstvu tole: Dolenjsko sadje je take oblike in barve, da se vidi, da je raslo v južnem podnebji. To bodi pa kažipot, kako je v tej pokrajini vrediti sadjarstvo, ki ima glede podnebja toliko prednosti pred planinskimi pokrajinami. Jaz menim pred vsem pridelovanje dobrih in pravih zimskih hrušek, ki pri nas na Štajerskem nič kaj prav nočejo zoréti. — Dolenjsko poleg Goriškega postalo bi lehko za te vrste sadja glavni pridelovalec za Dunaj in za Rusko. Rusko dobi sedaj sadje iz Krima, največ pa s Francoskega. Trst naj bi se oziral na te razmere in delal pot Dolenjskemu in Goriškemu sadju.

Tudi mi smo tega mnenja, ker smo dobro prepričani, da umno sadjarstvo reši Dolenjskega kmeta popolnega ubožanja. V to svrho treba je, da se inteligencija za to stvar pobriga, zlasti pa učiteljstvo, in da se opusti nesrečna misel, da je vinarstvo edina mogoča stroka kmetijstva na Dolenjskem.

Praha.

Nedavno so mislili še vseobče, da je prahe treba, bodi zemlja kakoršna koli: dobra, slaba; lahka, težka, sušna, mokrotna. Povdarjalo se je, da brez prahe morajo njive izcrpiti se in izpiti. Vendar temu ne pritrjuje več nobeden razumnih kmetovalcev. Sploh pa noveji čas trdijo, da prahe nikakor ni treba. Akoravno je včasih marsikateri kmetovalec se bal, da ne bi preveč praho zanemarjal, toda naposled se je vsakateri prepričal, da je samemu sebi škodoval. Želeti je, da se tega vsakdo prepriča brez škode.

Tukaj je v prvi vrsti potrebno vedeti, kaj hočemo s praho sploh doseči? Navadno pravijo, da si njive tako pomorejo in se popravljajo in zatem zopet v določeni vrsti rodijo novih sadežev. Kedar njiva počiva, navozijo na njo gnoja. S tem dobi njiva novih snovi hranilnih za bodoče sadeže. Z njivino prstjo se pomešajo mogoče dobro. Zatem ima njiva časa dovolj, da se vsede in tako pripravi iz nova lepo in dobro roditi. Gnoj more biti živalski ali kovinski ali tudi umetni. Zgornje plasti njivine lepo razorane postanejo rodovitne tudi od zraka, ker iz tega prejemajo mnogo rodnih snovi, čeravno jih precej ne moremo ne videti, ne tehtati. Sedaj vprašujejo, bi li ne bilo možno vse to doseči tudi brez prahe? Odgovor deloma

zapopaden je v uže rečenem. Plevela čiste, vseskozi marljivo obdelovane njive, ki so brez zastane mokrote, ne potrebujejo prahe, če se jim le nekoliko časa med prvo in drugo setvijo za počitek privošči. Po nekod bi tukaj praha jako škodovala, zlasti če solnčni žarki pritiskajo in prah narejajo na njivi. Na lahkih zemljiščih sicer dobro obdelovanih škoduje praha najbolj, kajti vselej mora kmetovalcu biti mari, da izkoristuje njive kolikor največ možno in da jih ne pušča neobsejanih. To pa najbolje doseza s tem, da sadež za sadežem pravilno nasleduje

Na lehka zemljišča kaže čem več, tem boljše sadežev sejati ali saditi. Ti zapuščajo vsak nekaj odpadkov. Zemlja se vsprime, daje boljšega in trdnejega stališča sadežem in bolje rodi.

Drugače je pa tam, kjer je zemlja hladna, mokra, nerodna. Potrebuje zmiraj več časa. predno zgodni, in zahteva mnogo obdelovanja, ako hočemo, da bode prav vzrahljana. Tukaj pa ni mogoče vselej ogniti se prahi, sicer ne dobimo dovolj časa za zboljšanje njive. Kaj takošnega pripeti se najčešče, kedar vreme žetev zadržava ali sejatev odlaga. Časih postane vsled tega čas med obema jako skrčen. V teh slučajih in sploh, kedar časa ni njivo dobro obdelati, potrebna je praha. Čeravno je pa te časih treba, prizadevati mora si kmetovalec vendar vselej na vso moč, da se nje ne poslužuje.

To pa doseže le, ako sadeže tako vrsti, kakor to veleva dotična zemlja in podnebje. Njivo naj čisti plevela, marljivo obdeluje, gnoja dovolj navaža in o pravem časi, sploh naj ravna kakor razumen kmetovalec. Pomaga si najleži s tem, da precej po žetvi njivo podorje. Zlasti ugaja to težkej žemlji, katero zrak bolje rodno dela, če je preorana. Marsikatere tvarine, v njej se razkrojijo tako leži in brzeje. Njiva je tako za glavno oranje najbolje pripravljena.

Zatoraj je treba skrbeti najprvič za to, da prahe ne bode treba. Vendar pozabiti se ne sme, da utegnejo nastopiti tako neugodne razmere, da se je moramo zopet poslužiti vsaj za nekaj časa. V takih slučajih prahe ne pripustiti, bila bi velika napaka.

Gospodarske novice.

* Umrl je 15. t. m. ud c. kr. kmetijske družbe gospod Janez Kavčič, posestnik in gostilničar na Razdrtem. Ranjki pristopil je h kmetijski družbi dné 8. maja 1867 ter ji je zvest ostal noter do smrti. Gospod Kavčič bil je zelo razumen in napreden kmetovalec, zlasti pa živinorejec. — Dné 10. t. m. umrl je gospod Anton Jansekovič, zdravnik na Vrhniki dné 22. t. m. pa gospod Martin Šlibar, dekan na Vrhniki. Tudi ta dva gospoda bila sta uda kmetijske družbe.

* **List s podobami za šolsko vrtnarstvo** izhaja uže drugo leto na Dunaji. List, katerega ime je „Der Schulgarten“, ureduje meščanski učitelj Franc Langauer v Pencingu pri Dunaji, Hauptstrasse 54. Opravništvo lista ima znana tvrdka za učna sredstva A. Pichler's Witwe & Sohn. Prav toplo bi želeli, da naroči mnogo naših gg. učiteljev ta izvrstno uredovani list, iz katerega morejo med druzim posebno posneti, kako je šolski vrt s pedagogijskega stališča izkoristiti. V teku leta hočemo večkrat kak strokovni članek iz tega lista prijaviti. List stoji za celo leto 1 gld. 50 kr.

* **Celjska posojilnica ravnokar razpošilja svoj računski sklep za l. 1886.** Posojilnica v Celji imela je l. 1886. prometa 797.321 gld. 86 kr. Pristopilo je k njej 315 zadružnikov, izstopilo pa samo 10. Čistega dobička je 3673 gld. 99 kr. Posojilnica ima dosedaj reservnih fondov v znesku 13361 gld. 54 kr. Posojilnica v Celji ni imela pri svojih dolžnikih od obstanka sem še nikakeršnih izgub.

* **Štajerska c. kr kmetijska družba imela je 16. t. m. v Gradci svoj 63. občni zbor.** Občni zbor je glavnemu odboru naložil, naj pri vojnem oskrbništvu dela na to, da se pri nakupu potrebščin za vojno vedno napové najvišja cena, ki jo opravništvo misli plačati. Nadalje ima glavni odbor na to delati, da povišajo uvoznino na loj in druge živalske masti, da osnujejo deželno zavarovalnico, da vpeljejo obligatorično zavarovanje proti ognju. Tudi je občni zbor sklenil potom glavnega odbora prositi štajerski deželni zbor, da pospešuje enako dolénje-avstrijskemu osnovo posojilnic po Raiffeisenovi sistemi.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 16. Moja šestletna krava boleha uže deseti dan. Pogosto se vleže na tla enkrat na eno, drugikrat na drugo stran, molí noge od sebe ter stega glavo po vampu, kakor kedar se teleti. Blato gre redno od nje, ravno tako tudi redno pije in jé. Krava se je uže večkrat pojala. (Mat. F. v Z.)

Odgovor. Opis bolezni je prepovršen, da bi jo zamogli spoznati. Zna biti, da je krava v križu mrtudna, katera bolezen je lahko prišla od prehlajenja, od težkega poroda ob priliki zadnjega oteletenja ali pa je ob pripuščanji bik poškodoval kravo. Svetujemo Vam, da se obrnete do gosp. Gasparija, c. kr. okrajnega živinozdravnika v Postojni.

Vprašanje 17. Na ponudbo mi je nekaj divjakov ker pa ne vem kako ceno imajo divjaki v kupčiji, prosim za svet po čim jih smem plačati. (Š. K. v A.)

Odgovor: Vrednost divjakov odvisna je v prvi vrsti od njih kakovosti. Nepresajeni, toraj slabo ukoreničeni so prav malo ali nič vredni. Kmetijska družba kupila je letos divjake pri W. Neumannu v Leutersdorfu na Saksonskem. Plačala je tisuč enoletnih jabolčnih divjakov po 1 gld. 50 kr., tisuč dvo- do triletnih, presajenih po 11 gold. (ti so dobri za cepljenje v roki), tisuč izbranih tri- do štiriletnih, posebno lepih divjakov 15 gold. Vožnja za tisuč divjakov zadnje vrste stoji do Ljubljane preko 5 gold. Tvrdko W. Neumanna najdete med inserati.

---

*

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

Ker se oni odpadki, katere samo trgovec s cunjami dovaža tovarnarju umetne volne po karbonizaciji očistijo in pri tekstilni industriji kot izdelano blago pridejo še v valjavnico, bode pač težko dokazati škodo, ki nastane vsled uporabe tu omenjenih odpadkov. Volna od cunj se rabi samo za izdelovanje posteljnih odej. Prepoved izdelovanja volne od cunj za oblačila in druge s človeškim telesom dotikajoče se stvari bi bila nabiralcem cunj, izdelovalcem umetne volne, kakor tudi izdelovalcem posteljne odeje itd. v škodo.

Odsek se strinja s temi nazori udeleženih krogov ter predlaga:

Slavna zbornica naj v zmislu tega poročila izreče svoje mnenje.

Predlog se vsprejme.

X. Gospod zbornični svetnik Ivan Baumgartner poroča o dopisu podružnic avstro-ogerske banke v Ljubljani, s katerim naznanja, da bode mesto umršega cenzorja g. Gustava Tönniesa zopet treba izpolniti ter ob enem prosi zbornico, naj v zmislu člana 40 in 64 bančnih pravil za to mesto nasvetuje tri gospode. Tej prošnji ustrezaje, stavi odsek predlog:

Slavna zbornica naj za izpraznjeno cenzorsko mesto pri podružnici avstro-ogerske banke v Ljubljani nasvetuje naslednje gospode: Alfr. Ledeniga, F. M. Regorscheka in Karola Pollaka.

Predlog se vsprejme.

XI. Gospod zbornični svetnik Fr. Ks. Souvan poroča o dopisu c. kr. okrožne sodnije v Rudolfovem, katera naznanja, da s koncem leta 1886. poteče poslovna doba tamošnjim prisustovalcem pri trgovinskem sodišči: gg. Antonu Kalčiču, Jos. Ogoreutzu, Adolfu Pauserju in Ivanu Surzu; c. kr. okrožna sodnija prosi zbornico, naj predlaga nove prisustvovalce. Po ministerialnem ukazu z dne 2. decembra 1864., drž. zak. št. 89, treba je za štiri izpraznjena mesta predlagati šest protokoliranih trgovcev, ker pa je v Rudolfovem samo pet, ne šest takih protokoliranih trgovcev, mora zbornica tudi samo pet jih predlagati. Odsek torej stavi predlog:

Slavna zbornica naj izvoli predlagati naslednje gospode: Antona Kalčiča, Josipa Ogoreutza, Adolfa Pauserja, Iv. Surza in Iv. Krajca.

Predlog se vsprejme.

XII. Gosp. zbornični svetnik M. Krenner poroča o dopisu trgovinske in obrtne zbornice v Brodiju, katera prosi, naj bi jo zbornica podpirala pri njeni prošnji zaradi spremembe §. 6 zakona za trgovinske zbornice, zadevajoč poklicanje naslednika. Predlagana sprememba zahteva, naj se pri volitvi pokliče oni naslednik, kateri ima neposredno za prvoizvoljenim najprvi največ glasov; v slučaji pa, da bi ne bilo umestno poklicati naslednika, razpiše naj se nova volitev.

Odsek je ta predlog na vse strani temeljito premislil ter našel, da bi bilo pač težko določiti, koliko glasov da mora imeti naslednik, da se more poklicati; dalje, da v nekaterih kategorijah izvoljeni tudi deset glasov nimajo in da ima v teh kategorijah naslednik večkrat dva do tri glasove; konečno, da bi nova volitev prouzročala prevelike stroške. Z ozirom na to, meni odsek, da bi ne bilo umestno, da bi se §. 6 zakona za trgovinske zbornice v gorenjem zmislu spremenil ter predlaga:

Slavna zbornica naj prošnje ne podpira.

Predlog se vsprejme.

(Dalje prihodnjič.)

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

52.

Mrožji lov.

(Konec.)

Vkljub temu se ne vé, ali bi bili zmagali ali ne, da nam ni nekoliko močnih valov barčice nenadoma, in se vé da na našo srečo, porinilo k veliki ledeni plošči. Sedaj smo bili rešeni nevarnosti, da bi nas mroži prevrnili. Da jih ne bode za nami na led, tega smo si bili tudi svesti, kajti noge so imeli uže zeló razmesarjene, a če tudi dojdejo, upali smo, da jih prevladamo, ker se vé, da je ta žival neizrečeno neukretna na ledu. Poskakali smo brzo iz barčice uže zeló poškodovane, ter jo potegnili za seboj na led. Vsi mroži, ki so zbog ranjenih nog komaj plavali, obrnili so, in splavali na svoje poprejšnjo ležišče. Samo eden, največi, meril je za nami. Ena noga mu je bila vsa razmesarjena, druga pa je bila še cela in zdrava, razen tega je bil močno tudi s sulicami ranjen po vratu in v oko. Besen je bil na vso moč. Da ga ubijemo, o tem ni bilo dvomiti, če le dojde za nami. Začeli smo ga vabiti za seboj na led. Res je priplaval za nami, veslal nekaj časa okolu ledene ploče, ter gledal in pomerjal, kje bi se s pomočjo močnih čekanov na vrh pognal. Konečno je spravil zavaljeno in težko svoje truplo na led. Koj se je spustil proti nam. Umikali smo se mu nalašč, in metali kosce ledu vánj, da bi ga tako daleč od vode zvabili, kajti čim dalje bode od vode, tem bolje za nas.

Naposled smo obkolili mroža z vseh strani, ali to njega ni motilo čisto nič, vrgel se je proti onemu napadalcu, ki mu je bil najbliži. Ta hip je dobil s sekiro še po zdravi nogi. Zatulil je, pal na trebuh, ter poskušal čekana zasaditi v led, da bi ga predrl in šinil v vodo, v svoj element. Sedaj smo planili vsi po njem. S sulicami smo ga prevrnili na hrbet. Bodli smo in bodli, rana se je pokazala za rano, kri je curkoma lila, mrož je napenjal poslednje svoje sile, da bi se rešil, a naposled je omagal in mrtev obležal.

Bil je pa tudi uže skrajni čas; tuljenje njegovo je vzdignilo drugove, da so se vračali pomagat mu. Nam se ni ljubilo čisto nič, da bi se še en pot sprijeli z nevarnimi in divjimi mroži, sklenili smo toraj, da plen in sebe v varnost spravimo. V največi naglici smo privezali vrvi ob sulice, ki so tičale v truplu mroževem, ter ga vlekli v vodo k barčici. Na srečo vračajoči se

mroži zaradi ranjenih nog in drugotnih ran niso mogli brzo plavati, toraj smo imeli še toliko časa, da smo vrvi z mrožem v zadnjem koncu barčice pritrdili, in vesla v roke vzeli. Mroži so bili uže blizo, ko smo z vesli ob vodo vdarili. Veslali smo tako brzo, da nam je pot curkoma lil po obrazu, da-si je bilo mraza 35° R. Mroži so začeli zaostajati, in ko so sprevideli, da nič ne dosežejo, vrnili so se vsi. Mi pa smo se oddihovali, ko se je njih divje tulenje čedalje bolj pozgubljalo v daljavi.

Srečno smo se povrnili v zatok na brod, kjer so nas z vriskanjem sprejeli. Meso ubitega mroža nam je šlo v slast, z maščobo smo si delali luč, in iz trde kože, zrezane na jarmena, dobili smo trdnih, močnih vrvi. Največ pa so bili vredni beli zobje. Lepši so in draži od slonove kosti, posebno zato, ker ne porumené. Iz njih ponarejajo človeške zobe, ki se stavijo škrbastim ljudem.

Vse žive dni ne pozabim tega lova, pa truda, trpljenja in strahu, ki sem ga bil prebil.

Politične stvari.

Iz izrednega zasedanja delegacij.

V izrednem času in za izreden kredit sklicane delegacije, ki so se v Buda-Peštu zbrale dne 1. marca, prejele so v posvetovanje sledeči predlog skupnega misterstva zarad privolitve izrednega kredita 52½ milijonov goldinarjev:

„Akoravno je potreba po miru splošna in vse vlasti želé, da se mir ohrani, je vendar-le splošen političen položaj Evrope tak, da ne le vse merodajne države kontinenta, temveč celó one, ki so vojaško manj pomenljive v ohranenje miru in pa da bi bile vsaki nevarnosti kos, izredne vojniške priprave preskrbujeje in največje žrtve prinašajo, da svojo brambovsko moč ojačijo.

V očigled teh činov tudi skupna vlada vkljub vsem ozirom na denarni položaj ni smela zamuditi, pri času še gledati na neizogibne priprave v ta namen, da je razvoj nepričakovanih dogodeb države ne iznenadi.

Te izredne naprave in izdatki, pri katerih je vsaka misel na ofenzivo izključena, zahtevajo tudi izrednih sredstev, in je skupna vlada po vestnem preiskavanji neodlašljivih potrebščin za zgoraj navedene namene vse stroške izračunala na 52½ milijonov goldinarjev.

Skupna vlada je v prvi vrsti najnujnejše priprave v poštev vzela s potrebščino 24½ milijonov gold. (od teh 1½ milijona za mornarico) ter je od teh v nadi poslednjega odobrenja uže porabila 16·2 milijonov (od teh 1·2 milijonov za mornarico).

Visoka delegacija državnega zbora se tedaj naprosi skleniti:

Skupni vladi se za 16·2 milijonov gold. a. v., katere je izdala za uže izvršene vojne priprave (med temi 1·2 milijonov za mornarico), da (indemniteta) poslednje odobrenje in ob enem pooblastilo, za daljne nujne priprave porabiti 8·3 milijonov gold. a. v.

Dalje se skupna vlada pooblasti v porazumljenji z vladama obeh državnih ozemelj monarhije za neizogibne in nujne potrebne potrebščine vojne, ako take nastanejo, porabiti še do svote 28 milijonov a. v. (od teh 2 milijona goldinarjev za mornarico).

Za pokritje te svote skrbeti je po ustavni poti.

Na Dunaji meseca februarija 1887.

Kalnoky l/r.

Arthur grof Bylandt l/r., feldzeugmeister." Kallay l/r.

O tem predlogu posvetoval se je budgetni odsek delegacije avstrijske v dveh obširnih sejah, v katerih je vojni minister v zaupnem razgovoru nadrobno razložil, po čem se je in se bode porabil zahtevan kredit; ta pojasnila dopolnil je poveljnik mornarice in je razložil sedanji politični položaj minister Kalnoky v obče z besedami, da se naše razmere z unanjimi državami niso od zadnjega rednega zasedanja nič spremenile in izrekoma, da niso postale neugodnejši.

Konec razprave bil je ta, da je budgetni odsek vladin predlog sprejel soglasno, minuli petek pa tudi avstrijska delegacija po kratkem, jedernatem priporočilu dr. Matuša ves predlog brez razgovora soglasno. — Kolikor se čuje, sprejel se bode tudi v ogerski delegaciji predlog nespremenjen in soglasno.

Uvodni govor dr. Matušev se glasi: Klic visokega vladarja slušajoč zbrala se je visoka delegacija, da pretresava izredni kreditni predlog skupne vlade in da o njem ustavnim potom sklepa.

Budgetni odsek in prevagujoča večina vseh členov delegacije preiskavala in pretehtavala sta naznanila in pojasnila skupne vlade, katera so se dajala s potrebno odkritostjo in temeljitostjo in soglasnost sprejetja vladinega predloga v sredi butgetnega odseka je neovrgljivi dokaz za tehtnost dokazov, o potrebnosti naredeb.

V zavesti resnobe našega denarnega položaja, navdani neizogibnosti zahteve, da se konečno uvede ravnotežje v državnem gospodarstvu, katera se po enakih izrednih zahtevah zmiraj zopet odlaša v daljno prihodnost, si budgetni odsek ni mogel prikrivati posledic splošnega položaja, ki je od nas vseh popolnoma neodvisen; ta položaj naklada vsem poklicanim krogom kot prvo in neizogibno dolžnost varovanje države, zmožnost njenega branenja na vse strani in nasproti vsem slučajem. Z zadostenjem čul je budgetni odsek zagotovljenje od strani vodstva vnanjih zadev, da naši državi ni nič tako oddaljenega, kot napadujoče postopanje, da je najviše načelo naše politike ohranjenje za nas častnega miru. In v zagotovljenje tega miru, ne za pripravljanje vojske, katere vsi skupaj ne želimo, pa se je tudi ne bojimo, ker namenjene so svote, o katerih imamo glasovati.

To glasovanje naj zopet in pred vsem svetom priča, da ta država, katere različni deli so še danes marsikomu nerazumljivi, da je ta država pri vsi svoji različnosti dežel in narodov vsem svojim pristašem draga skupna

domovina, v kateri je moč iskati in najti zadovoljenje svojih opravičenih zahtev, katera jih varuje in katero zopet oni vsi skupaj branijo z žrtovanjem vseh svojih moči. (Dobro!)

S temi malimi besedami nameraval sem po svojih slabih močéh izraziti prepričanje visoke delegacije. Ako danes govorimo, morejo to biti le besede miru, pa tudi besede poguma in odločnosti skupnega domoljubja. (Dobro!) Ako danes molčimo, bode jezik tihe privolitve, pritrjevanja te zahteve še bolj izgovorno, kakor bi to mogla biti najbolj goreča beseda. (Dobro!) Pri visoki delegaciji je izbrati si postopanje. (Pohvala.)

Ogerska delegacija imela je svojo meritorično sejo v soboto popoludne ob 4. uri. Poročal je Rakouszky. Za tem govorila sta dva izmed opozicije: grof Apponyi, dalje Beöthy, potem pa še grof Andrassy in za njim ministerski predsednik Tisza; konečno bil je predlog vladin sprejet nespremenjen soglasno. V ponedeljek sprejeli ste delegaciji vsastranska naznanila in s tem bilo je zasedanje dognano.

Mnogovrstne novice.

* **Kako se socijalizem na Nemškem narašča,** kažejo sledeče številke o vdeležbi socijalističnih volilcev: Leta 1871. volilo je za socijaliste 101.921 volilcev; leta 1874. 351.670, leta 1877. 493.447, leta 1878. (po atentatu) 437.158, leta 1881. 311.961, leta 1884. 549.990; pri zadnjih volitvah leta 1887. pa 774.128. To je znamenje časa, na katero bi se bilo tudi Bismarku bolj ozirati, kakor pa na nepomenljivo triletje ali sedemletje privoljenja vojne, ker skoraj ali morebiti prav vsi socijalisti dobé v slučaju vojske orožje v roko, in znano je, kaj znajo socijalisti, kedar so oboroženi.

* **O hudem potresu,** ki je bil dne 23. februarija krog Nize, Genove, Torina itd., trdi znani prorok potresov Rudolf Falb (izneverjen duhovnik z južne Štajarske), da se ti potresi v zvezi s solnčnim mrakom, ki je bil 22. in 23. februarija in pa z luninem mlajem, ki je bil 22. februarija zvečer ob pol 11. uri. — Posebno zanimivo pa je, kar je prorokoval v Genovi izhajajoč koledar „L' Almanaco universale del grand pescatore di Chiaravalle" za leto 1887., ta prorokuje za mlaj meseca februarija t. l. do besede: ob 2. uri zjutraj: morje je viharno. Planet Mars kaže na potres zemlje; posebno je paziti na neravne dneve te dobe." — V resnici čutiti je bil prvi potres zemlje zjutraj ob 2. uri.

* **Z velikega prešičjega trga v Köbaniji poleg Pešta** piše prijatelj „Novic": Dne 3. februarija t. l. ogledal sem si veliki prešičji trg v Köbaniji, ta dan bilo je tam na trgu v ograjah spravljenih 72.555 prešičev različne debelosti in velikosti. V pričo mene spustili so na vago 5 lepih belih starcev, ki so tehtali skupaj 1265 kilogr. Na vprašanje, koliko veljajo reči, mi odgovori dotični uradnik: na to, kar se vkolje, odbije se pri vsakem prešiču 25 kilogr., dalje pa še 4%, ostala teža pa velja po 42 kr. kilogr. Zadnje dni je cena poskočila na 46—49 kr. kilogr.

Naši dopisi.

Iz Peč 18. febr. — „Kaj znancev že zasula je lopata", mislil sem si včeraj vračaje se iz moravškega pokopališča. Spremili smo namreč k poslednjemu počitku občespoštovanega in priljubljenega peškega župana Jan. Barliča, po domače Hudobilnika, posestnika na Hudejem, moravške župnije. Pokojni, da-si uže v 68. letu, bil je še krepak mož, a imel je neko neozdravljivo bolezen, ki ga je baje uže pred par leti za nekaj dni na posteljo položila. Letošnjo zimo pa ga je dne 25. decembra kar neutegoma zopet napadla in od takrat ni mož nikamor več mogel. Upali smo do zadnjega, da bode tudi sedaj zopet ozdravel, zato nas je tem bolj v torek popoludne iznenadilo poročilo, da je zaspal za vselej. (Vse svoje stvari je uže prej vredil.)

Pogreb bil je jako slovesen, kakoršen se v gorskih krajih le težko kedaj vidi. Obilo število ljudstva je prišalo, koliko je imel ranjki prijateljev in znancev. Pred krsto hodili so skupno učenci domače občine, a za krsto za „domačimi" najprej župani in zastopniki sosednih občin in peški občinski odborniki, za temi pa se je razvrstilo drugo ljudstvo, ki je hotelo moža poslednjič spremiti. Pokojni bil je jako dober in vesten gospodar ne le za svojo hišo, ampak tudi za vso občino. Da pa za svoj obilen trud pri županovanji ni vedno hvale žel, je gotovo vsak prepričan, kedor je uže kedaj imel priliko kakor uže bodi, za občni blagor delovati. Vendar pa se mora priznati, da so ga občani zeló ljubili in spoštovali, kajti volili so ga vsakikrat zopet v novo tako, da je le on — izvzemši prvih par let — županoval Pečam, odkar imamo župane. Prištevati ga moramo tedaj gotovo starostam slovenskih županov. To občno zaupanje pa je mož s svojo prijaznostjo, postrežljivostjo in požrtvovalnostjo za občinski blagor vsem občanom vedno plačeval, posebno v lepi slogi pa je živel ves čas s cerkvenim in šolskim predstojništvom. — Kakor se je vedno trudil za prid občine, tako je tudi skrbel za svojo dušno hrano, kajti bral je vedno rad tudi politične časnike. Podpiral je vedno rad vsako njemu znano narodno podjetje in se udeleževal — da-si preprost kmet — tudi raznih shodov in veselic. S kakim veseljem je šel lansko leto k odkritji Zupanovega spominka! — Omenim naj tudi, da je bil ud c. kr. kranjske kmetijske družbe in brdskega cestnega odbora.

Koliko je koristil občini, občutili bomo pač sedaj, zato nam bode pa ostal vedno v najlepšem in najboljšem spominu kot poštenjak v vseh ozirih.

Naj mu bode zemljica lahka!

Iz Ljubljane. — **Ljubljanski knezoškof gosp. dr. J. Misija** podal se je v nedeljo na Dunaj, kjer so se pričele včeraj škofovske konference.

— **Močvirski odbor** zboruje v soboto dne 12. marca ob pol 11. dopoludne.

Na dnevnem redu so naznanila predsedništva in pa nasveti posameznih odbornikov.

Kolikor nam znano, je to prvo zborovanje odborovo, odkar je najvišje potrjenje zadobila novo spremenjena močvirska postava, in mogoče je, da se bodo kmalu vršile volitve odborove na podlagi nove postave, ter začelo tudi novo delovanje, ker ima po spremenjeni postavi odbor pravico razpolagati z obresti močvirskega zaklada v namene osuševanja močvirja.

— **Dramatično društvo** praznovalo je minulo nedeljo večer v dvorani ljubljanske čitalnice dvajsetletnico svojega obstanka s slavnostno predstavo, v kateri je reditelj društvenih predstav Borštnik v kratkih potezah omenjal delovanje dramatičnega društva v minulih 20 letih, potem igrala se je v splošno zadovoljnost opereta „Mesečnica“ in pa kratka igra „Gringoire“. Čitalnični prostori bili so po vsem napolnjeni.

— **Gosp. L. Tavčerjevo palačo** na Dunajski cesti prevzela je v last graška vzajemna zavarovalnica za 135.000 gold. — Kolikor znano, morala bi stati po stroških zgradbe vsaj za 100.000 gold. več.

— **Za Erjavčev spominek** nabranih je do sedaj nad 1600 gold.

— **Včerajšnji mesečni živinski somenj** v Ljubljani bil je dosti dobro obiskan, izrekoma bilo je kónj mnogo na trgu. Kupčije bilo je pa malo in primeroma dobro plačevale so se molzne krave.

— **Uradno imenovanje.** Deželne sodnije svetovalec J. Martinak premeščen je v isti lastnosti v Ljubljano. Tajnik deželne sodnije Fr. Tomšič imenovan je za svetovalca deželne sodnije v Ljubljani. Pomočnih uradov predstojnik pri deželni sodniji v Ljubljani, Ign. Brešar imenovan je za vodjo pomočnih uradov pri deželni sodniji v Gradcu. — Minister za poljedelstvo imenoval je sekundarija pri deželni bolnici v Ljubljani dr. Kaisersbergerja za c. kr. zdravnika rudokopov v Idriji.

— **Letopis Narodne čitalnice v Ljubljani** začetkom leta 1887. kaže nam, da je to društvo pod predsedništ- dr. viteza Bleiweisa štelo skupaj 313 članov, 4097 gold. dohodkov, preostanka 10 gold. 67 kr., 9 veselic in 37 časnikov.

— **Kmetijsko potovalno predavanje** ima tajnik c. kr. kmetijske družbe gosp. Gustav Pirc v soboto popoludne 12. dne t. m. ob 3. uri v Stopičah pri Novem mestu.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — V soboto dopoludne odpeljala se je tudi cesarica s svojem spremstvom v Buda-Pest, kamor je dospela krog ½2 popoludne. Na kolodvoru pričakoval jo je cesar, in ponedeljek večer vdeležila se je soireje pri dvoru, k kateri je bilo vabljenih krog 800 oseb med njimi tudi členi obeh delegacij.

Gosposki zbornici predložil je naučni minister načrt zakona, po katerem se spod 10 let stari učenci ne smejo sprejemati na gimnazije.

Danes prične se zopet zborovanje državnega zbora. Na dnevnem redu je nadaljevanje v zadnji seji ostalega dnevnega reda. Jutri ima se pričeti že obravnava poročila odseka za pogodbo z Ogersko o podaljšanji bankinega privilegija. Z baron Reinländerjem so se zopet poskusili razgovori načelništvo generalnega štaba.

Ogersko. — O zborovanji delegacij poročamo na drugem mestu obširno.

Tukajšni državni zbor nadaljuje budgetno razpravo.

Hrvatska in ogerska regnikolarna deputacija sklenile ste svoje posvetovanje s tem, da ste izrekli, da niste prišli do nikakoršnega sklepa. Uradno naznanilo o tej zadevi se glasi: V konečni seji regnikolarnih deputacij izrekel je predsednik Szell, da v teku zaupnih razgovorov, ako ravno se je glede več točk doseglo popolno soglasje, glede drugih pa se doseglo vsaj izdatno približanje, da so pa vender gledé najvažnejšega — jezikovnega vprašanja ostale tako bistvene različnosti menenj, ki se ne dajo poravnati. Predsednik vprašal je tukaj deputacijo, ali misli da bi se z nadaljevanjem razprav mogel doseči boljši vspeh. Poročevalca Maks Falk in Josip Miškatovič izjavita v imenu dotičnih deputacij, da se tega ni nadejati. Predsednik obžaluje brezvspešnost, se pohvalno spominja neumorne delavnosti obeh poročevalcev in se je po njegovem predlogu sprejelo priznanje v zapisnik.

Potem izrekel je še načelnik hrvatskega kluba zahvalo predsedniku in vsem členom vlade. Na to izreče Tisza še nekaj besedi obetanja, da bode kolikor moč, pospeševal blagostanje Hrvatske. Časniki, po katerih vlada izrekava svoje misli izrekajo enako obžalovanje kot se je to zgodilo v deputaciji, kvasijo o hrvatskem šovinizmu, ki še tega noče dopustiti, da bi madjarščina v Hrvatski veljala ko pomočni jezik.

Žalostno spričevalo za ogerske politike je pač to, ako se celo s tako udano deputacijo hrvatsko, v kateri znani Miškatovič zvonec nosi, pogoditi ne morejo. Morebiti bi se bilo to vendarle zgodilo, ako bi že pred ne bila opozicija hrvatskega deželnega zbora že pred kazala, da naj vladina stranka pri tem vprašanji pokaže kaj more doseči pri vladi, katero podpira za žive in mrtve. — V vsej Hrvatski bo to vladini stranki dalo nekaj veljave, ker se ni vdala. Se ve da pa bo ljudstvo znalo soditi, koliko resna je bila ta borba, ako še pri konečni razpravi hrvatska deputacija trdi, da ohrani staro prijateljstvo z Ogersko, ako ravno ji Ogri nočejo priznati v pogodbi priznanih jezikovnih pravic. — Hrvaškemu deželnemu zboru predložil se je načrt postave o podalšanji dešelno-zborskega mandata od 3 na 5 let.

Bolgarska. — V zadnji številki „Novic“ omenjali smo v telegramu z Dunaja, da se je bolgarska posadka v Silistriji uprla zoper vladarstvo. Enak upor poskusil je del posadke v podonavski trdnjavi Ruščuk in tukaj nastal je pravi boj med upornim pijonirskim

batalijonom in pa vladarstvu zvestimi pešci in enako zvestim prebivalstvom mesta. Boj trajal je celi dan za to, ker so ustaši imeli v svoji oblasti baterijo topov, konečno so meščani in pešci premagali ustaše, katerih načelniki so skušali pobegniti čez Donovo na rumunska tla, toda vojaki zapazivši jih so streljali za njimi, vrh tega pa je tudi vojni brod hitro odrinil z brega in jim preprečil pot na nasprotni donavski breg.

Nekaj ustašev bilo je ranjenih popadalo deloma poskakalo v Donavo, pa s pomočjo broda so vse izlekli z vode in nazaj pritirali v Ruščuk.

V Silistriji zatrli so upor z Ruščuka prišedši vojaki brez boja, ker so ustaši po prihodu zveste vojne pobegnili, akoravno so imeli trdnjavo v svoji oblasti.

O postopanji bolgarskega vladarstva nasproti ustašem glasé se zadnje novice tako: Sofija dne 6. marca. Ukaz za ustreljenje upornih častnikov bil je včeraj podpisan. Nemški generalkonzul Thielman, čegar varstvu so izročeni ruski podaniki, podal je danes zjutraj pisanje, v katerem zahteva, da se šest upornik častnikov v Ruščuku izroči nemškemu konzulu, ker trdi, da so ti častniki ruski podaniki. Povod tej tirjatvi je, da imajo ti častniki ruske postne liste.

Riza Bey, turški pooblaščenec, je neki v imenu Sultanovem pri vladi storil korake, da naj bi se upornikom skazala milost. — Častniki sploh odobravajo sklep vladin, da upornike kaznuje s smrsto. — Sofija dne 6. marca ob 9. zvečer. Uradni list naznanja, da je bilo osem bolgarskih častnikov, katere je vojna sodba obsodila na smrt, danes ob 5 zjutraj v Ruščuku ustreljenih. Ob enem obsojen ruski podanik Bolman izročen je bil nemškemu konzulatu.

Danes že po dovršeni obsodbi izročil je nemški konzul bolgarski vladi pisanje, v katerem je rečeno, da je sedem z orožje v roki zasačenih častnikov, izmed katerih sta bila dva, Uzurov in Panov ustreljena, ruskih podanikov in da tedaj zahteva, da se z njimi kot takimi ravna. Vlada je na to odgovorila, da so vsi obsojenci razun kapitana Bolmana bolgarski podaniki, ne samo ker so znani kot Bolgari temveč tudi za to, ker so v teku sodnijske obravnave svojo narodnost kot tako pripoznali. Kar zadeva druge obsojene vojaške in civilne osebe, videti je, da je vlada nagnjena k milosti.

Misli se, da je skupni korak konzulov zato ostal brez vspeha, ker so oblastve v Ruščuku prejele iz Sofije enako povelje, kakoršno je vojni minister Nikolajev brzojavil kapitanu Popov-u, ko je ta Ruščuk zapustil, da bi zadušil upor v Silistriji. Konec tega povelja se je baje glasil: Kader zasedete Silistrijo, ustanovite vojne sodbe in dajte krive usmrtiti. S Pariza se brzojavlja dne 7. marca, da je bilo neki s smrtjo kaznovanih v Ruščuku 13 oseb, med temi dva majorja, dva stotnika, dva poročnika in dve civilni osebi. V Sofiji dejali so 24, v Burgasu 8 oseb v zapor, nekaj tudi drugod zato, ker je vladarstvo dobilo dokaze v roke, da so uporniki raznih krajev med saboj v zvezi in so imeli namen, Cankova najprej oklicati za vladarja. V bolgarskih vladinih krogih se govori, da je Ruska netila upor, ki je zadnji čas različnem odborom za upor doposlala krog tri milijone rubljev.

Da je bila Ruska zadovoljna z uporom, kaže njeno prizadevanje, oteti različne prijete ustaše, s tem, da jih krije z ruskim podaništvom, dalje pa to kažejo besede uradnega „Journal de St. Petersburg“, ki izražuje željo, da bi zadnji dogodki naredili konec anarhiji, ki že 18 mescev traja v Bolgariji ter se že vpeljal enkrat red.

Videti je, da je bolgarsko vladarstvo spolnilo to željo ruskih krogov in hitro zopet vpeljalo red v Bolgarski, toda red s tem vledarstvam Ruski do sedaj še ni bil po volji.

Pomenljivo bo za razvoj bolgarskega vprašanja, kako se Ruska vstopi nasproti po zasluženji strogemu kaznovanji upornikov.

Laška. — Ministerska kriza končala se je po dolgem guganji in posvetovanji tako, da vse ostane pri starem. Kralj ni sprejel ostavka dosedajnih ministrov in zbornica izrekla bo vladi pri prvi priliki svoje zaupanje. Po potresu prizadetim daroral je kralj 150.000 frankov.

Najnovejše vesti.

Z Bolgarske. — Telegrami z Ruščuka obširno poročajo o obravnavah vojne sodnije v Ruščuku, pri katerih so bili navzoči tudi konzuli Nemške, Laške, Rumunske in Velike Britanije. Na trgu pred sodnijo zbira se mnogobrojna množica, izmed katere se neprenehoma ponavljajo klici: „Živela neodvisna Bolgarska! Smrt izdajicam!“

Zatoženih je enajst častnikov: Stotnik Bolman, ki je ranjen na ramenu, Kristev z rano na roki (brat v Silistriji v boju vstreljenega stotnika Kristova), stotnik Zelenogorov, kateremu je bil zaupan arsenal v Ruščuku, poročnik Kojuhanski, Enčev, Mirkov, Tambroškov in Kristonakov, in konečno major Usurov, ki je bil tako težko ranjen, da so ga notri prinesli štirje vojaki. Usunov izpové, da je večer prej sklical vdeležene častnike, da so hoteli samo nekrvavim potom nasprotovati nekaterim naredbam ministerstva, boj se je pričel, ker so se vojaki morali braniti zoper napadajoče občinstvo. Gledé druzih častnikov reče Usurov, da so tako ravnali po njegovem povelji, in da tedaj ne zaslužijo nikakoršne kazni. — Dne 5. ob pol 7. proglasila je vojna sodnija znano sodbo, po kateri je bilo k smrti ustreljenja obsojenih 15 oseb, večinoma častnikov.

Žitna cena

v Ljubljani 2. marca 1887.

Hektoliter: pšenice domače 7 gold. 47 kr. — banaške 7 gold. 96 kr. — turšice 4 gold. 71 kr. — soršice 6 gold. 90 kr. — rži 5 gold. 20 kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — prosa 4 gold. 87 kr. — ajde 4 gold. 22 kr. — ovsa 2 gold. 92 kr. — Krompir 2 gold. 85 kr. 100 kilogramov.

Odgovorni vrednik: Gustav Pirc. — Tisk in založba: J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.